

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLMOUC)

„K Baběnci“. Středohradištní období. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících červnu a červenci 2008 byly v poloze K Baběnci na katastru Náměště na Hané prováděny rozvody vody a plynu pro nově vznikající kolonii rodinných domů (2. etapa budování inženýrských sítí). Přestože rýha k uložení plynovodního a vodovodního řadu byla hloubena paralelně s rozvody nízkého napětí (1. etapa budování inženýrských sítí), došlo k porušení 6 dalších archeologických objektů. Z pěti objektů byla získána keramika slezské fáze lužických popelnicových polí, z jednoho keramika středohradištní. Rovně dno posledně jmenovaného objektu dovoluje uvažovat o tom, že šlo o chatu.

Miroslav Šmíd

Resumé

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc), „K Baběnci“, *Mittlere Burgwallzeit, Siedlung, Rettungsgrabung.*

NĚMČANY (OKR. VYŠKOV)

Kostel sv. Antonína. Novověk. Kostel, ojedinělé nálezy. Dokumentace.

V rámci celkové rekonstrukce kostela sv. Antonína v Němčanech byla provedena i oprava podlahy, při které bylo odkryto starší zdivo.

Němčanský kostel se nachází při jihovýchodním okraji obce na pravém břehu Němčanského potoka, v nadmořské výšce 230 m. Na ZM ČR 1: 10 000, list 24-43-04, se lokalita nachází mezi body 385:001, 385:002, 388:003 a 388:001 mm Z/J od s. č.

Odstraněním podlahy kostela sv. Antonína, který byl založen r. 1676 a nově vystavěn r. 1731, bylo odkryto několik druhů zdiva. První zdokumentované zdivo (kont. 901) se nacházelo v prostoru mezi patkami triumfálního oblouku. Ve spodní části ho tvořily ploché opracované kameny zhruba jednotné velikosti, v horní části dvě řady cihel (15 × 26 × 7 cm), které byly použity k dostavbě vstupu do mírně vyvýšeného kněžiště. 0,90 m před výše zmíněným kněžištěm se nachází cihlový půdorys původního oltáře (kont. 903). Další pozůstatky zdiva (kont. 902) se našly při vstupu do kostela. K jeho výstavbě byly použity velké kusy pískovce a lomového kamene, spojované maltou. Tato zeď byla široká 0,56 m a vyplňovala celou šířku vstupního prostoru kostela. Svoji kompozicí odpovídala původní kamenné zdi odkryté v přední části stavby. Ostatní relikt zdiva (kont. 904 a 905) se nacházejí v prostoru kněžiště. Jde o cihlový základ pro nový oltář a betonové ukotvení obětního stolu.

Obvodové zdivo kostela bylo z větší části vystavěno z cihel. Pouze úsek 4,30 m přední části lodě (před jejím rozšířením příčným ramenem) byl proveden z kamene. Navazující úsek dlouhý 1,10 m byl sice již cihlový, ale na kamenných základech. Tutéž strukturu mělo i levé zakončení příčného ramene (z pohledu od vstupu), kdežto

pravé zakončení bylo vybudováno již na cihlových základech, občas doplněných kamenem.

Dno kostela je tvořeno tmavou hlínou s ojedinělými lidskými kosterními pozůstatky, které patřily několika jedincům. Kostry byly předány k odbornému antropologickému zpracování. Další nálezy nebyly zjištěny.

Klára Rybářová

Resumé

Němčany (Bez. Vyškov), Kirche S. Antonin. Neuzeit. Kirche, Einzelfund.

NĚMČICE NAD HANOU (OKR. PROSTĚJOV)

„Padělky v hrušce“. Středověk. Kulturní vrstva. Záchranný výzkum.

Podél severního okraje nově skryté plochy (sektory L a M, čtverce L2 a M2) na skládce komunálního odpadu v Němčicích nad Hanou se po odstranění ornice vyrýsoval tmavší pruh hlíny, široký přibližně 10 m. Hrudky mazanice a drobné zlomky keramiky naznačovaly, že se jedná o kulturní vrstvu, eventuálně o sedimenty přemístěné z horních partií návrší. Drobná sonda, položená na východním okraji pruhu tmavé hlíny, ukázala, že jde o druhou z naznačených alternativ. Stopy někdejšího osídlení lze pak očekávat východně od provedené skrývky, na západním okraji návrší. Materiál datuje předpokládané osídlení do mladohradištního období.

Miroslav Šmíd

Resumé

Němčice nad Hanou (Bez. Prostějov), „Padělky v hrušce“. *Mittelalter, Kulturschicht, Rettungsgrabung.*

OLDŘIŠOV (OKR. OPAVA)

„Na plštské cestě“, p. č. 291/18, 291/20, 291/21, 291/33. Středověk, novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V průběhu roku 2008 pokračovala v polní trati „Na plštské cestě“ na západním okraji obce Oldřišov výstavba dalších 10 rodinných domů. Vedle zahloubených sídlištních objektů przeworské kultury (viz kapitola Doba římská, zde popis naleziště) byly dokumentovány i situace středověkého a novověkého stáří.

V severovýchodní části plochy (parc. č. 291/20; NPÚ Ostrava č. akce 76/08) byla narušena část příkopového ohrazení zachyceného při výzkumu již v roce 2006 (Krasnokutská, Zezula 488–489). Nyní se podařilo odkryt část ramene o délce 9 m, směřujícího severním směrem. Profil příkopu byl hrotitý, zahloubení dosahovalo 0,8 m a maximální šířka byla 1,6 m (obr. 94)). Ulehla výplň byla tvořena šedohnědou prachovou hlínou, kromě dvou drobných vrcholně středověkých fragmentů se z ní však nepodařilo získat žádné keramické nálezy. Ve vnitřním prostoru samotného příkopového ohrazení bylo dokumentováno 7 pravidelně uspořádaných sloupových pravoúhlých